

ČESKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavního soudu

J m é n e m r e p u b l i k y

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Pavla Šámala a soudců Jaromíra Jirsy a Tomáše Lichovníka (soudce zpravodaje) ve věci ústavní stížnosti stěžovatelky **Česká republika – Ministerstvo financí**, sídlem Letenská 525/15, Praha 1, směřující proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 6. 2021 č. j. 20 Cdo 2871/2020-518, za účasti **Nejvyššího soudu**, jako účastníka řízení, a **AKRO investiční společnost, a.s.**, sídlem Slunná 547/25, Praha 6, zastoupené JUDr. Jiřím Voršílkou, advokátem, sídlem Opletalova 1535/4, Praha 1, jako vedlejší účastnice řízení, takto:

I. V části směřující proti výrokům II a III usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 6. 2021 č. j. 20 Cdo 2871/2020-518, se ústavní stížnost zamítá.

II. Ve zbývajících částech se ústavní stížnost odmítá.

Odůvodnění

I. Vymezení věci, předchozí průběh řízení před obecnými soudy a (počáteční) průběh řízení před Ústavním soudem

1. Stěžovatelka se původně ústavní stížností domáhala zrušení v záhlaví citovaného rozhodnutí Nejvyššího soudu, neboť byla přesvědčena, že dovolací soud svým postupem porušil její právo na spravedlivý proces zaručené v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a vlastnické právo zaručené v čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

2. Napadené usnesení lze označit za jednu ze závěrečných fází více než 20 let trvajících soudních sporů souvisejících s „vytunelováním“ společnosti C.S. Fond. V roce 1997 Ministerstvo financí nařídilo nucený převod fondů obhospodařovaných společností C.S. Fond na vedlejší účastníci. Nejvyšší soud v roce 2014 zvrátil předchozí rozhodnutí soudů nižších instancí a dovodil, že stěžovatelka (v roli žalované) není odpovědná za škodu ve výši přesahující 2 miliardy Kč, kterou údajně měla způsobit vedlejší účastníci (v roli žalobkyně). Tato částka již nicméně byla stěžovatelkou vedlejší účastníci na základě pravomocného (vyhovujícího) rozsudku odvolacího soudu vyplacena. Jelikož vedlejší účastnice prostředky odmítla vydat a svou (počáteční) žalobu o náhradu škody vzala zpět, zahájila stěžovatelka další soudní spor. V něm nalézací (rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 24. 5. 2018 č. j. 8 C 445/2014-456) i odvolací soud (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 11. 2018 č. j. 30 Co 366/2018-524) následovaly předchozí právní názor Nejvyššího soudu a žalobě stěžovatelky vyhověly. Na základě jejich rozhodnutí vedlejší účastnice přistoupila k navrácení již zmíněné částky 2 miliard Kč (jistina), nicméně odmítla do definitivního vyřešení mimořádných opravných prostředků uhradit úroky z prodlení související s předmětnou jistinou. Poslední mimořádný opravný prostředek vedlejší účastnice, stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva, byla odmítnuta v roce 2019, vedlejší účastnice ale ani poté úroky neuhradila.

3. Stěžovatelka reagovala podáním návrhu na nařízení exekuce, vedené k vymožení peněžité pohledávky ve výši 717 milionů Kč (úroky z prodlení z jistiny za období 2014-2018). Vedlejší účastnice se bránila návrhem na zastavení exekuce, kterému Obvodní soud pro Prahu 6 a poté ani Městský soud v Praze nevyhověly. Naopak Nejvyšší soud napadeným usnesením vedlejší účastnici vyhověl, jeho rozhodnutí se skládalo ze čtyř výroků:

- Výrokem I dovolací soud exekuci zastavil. Odůvodnil to (ve stručnosti) tím, že exekuční titul nesprávně směřoval vůči vedlejší účastnici jako obhospodařovatelce (tří) různých podílových fondů, místo aby jasně určil, které obhospodařované fondy a v jaké konkrétní výši jsou povinny pohledávku uhradit. Jelikož výrok exekučního titulu uvedené náležitosti neobsahoval, nebyl materiálně vykonatelný.
- Výrokem II dovolací soud zavázal stěžovatelku k zaplacení náhrady nákladů řízení vedlejší účastnice před nalézacím a odvolacím soudem ve výši 3 210 904 Kč. Výrok odůvodnil úspěchem vedlejší účastnice ve věci.
- Výrokem III Nejvyšší soud se shodnou logikou zavázal stěžovatelku k zaplacení náhrady nákladů vedlejší účastnice před dovolacím soudem ve výši 204 727 Kč.
- Výrokem IV dovolací soud zavázal stěžovatelku k úhradě nákladů exekuce ve výši 6 655 Kč.

4. Jak již bylo výše uvedeno, stěžovatelka napadla všechny výroky usnesení Nejvyššího soudu ústavní stížností. Její dominantní část se vymezovala proti obsahu výroku I. Ve vztahu k nákladovým výrokům II až IV uváděla, že považuje za extrémně nespravedlivé, pokud má být nucena k „sankční“ úhradě nákladů řízení ve výši přesahující 3,5 milionu Kč, jestliže po předchozím úspěchu ve věci samé přistoupila k vymáhání pohledávky v dobré víře ve správnost soudního rozhodnutí (exekučního titulu). Nejvyšší soud svévolně, nepředvídatelně a mechanicky uplatnil

zásadu úspěchu ve věci, aniž by přihlédl k souvislostem případu a dosavadního průběhu souvisejících řízení.

5. V průběhu posuzování ústavní stížnosti došlo k několika skutečnostem, které měly a mají dopad na stávající řízení.

6. Nejprve stěžovatelka Ústavnímu soudu sdělila, že dne 6. 8. 2021 podala proti shora citovaným rozhodnutím Obvodního soudu pro Prahu 6 a Městského soudu v Praze žalobu pro zmatečnost. V reakci na to usnesením ze dne 6. 4. 2022 sp. zn. I. ÚS 2449/21 Ústavní soud s odkazem na zásadu subsidiarity ústavní stížnosti přerušil řízení o ústavní stížnosti stěžovatelky do doby, než bude o stěžovatelčině žalobě pro zmatečnost pravomocně rozhodnuto.

7. Proti výroku IV napadeného usnesení dovolacího soudu se mezitím ústavní stížností bránil exekutor vymáhající pohledávku stěžovatelky v původním řízení. Nálezem ze dne 8. 11. 2022 sp. zn. I. ÚS 2434/21 Ústavní soud exekutorovu návrhu vyhověl a příslušný výrok zrušil, čímž přiměl Nejvyšší soud k vydání nového rozhodnutí (usnesení ze dne 21. 3. 2023 sp. zn. 20 Cdo 3527/2022), kterým výrazně zvýšil odměnu exekutora a uložil její zaplacení stěžovatelce.

8. V květnu 2023 zaslala stěžovatelka Ústavnímu soudu „Informaci k podané ústavní stížnosti“. V ní mu oznámila, že Městský soud v Praze o žalobě pro zmatečnost pravomocně rozhodl. V usnesení ze dne 8. 2. 2023 č. j. 30 Co 401/2022-805 potvrdil rozhodnutí nalézacího soudu, kterým byly zrušeny již několikrát zmíněné rozsudky Odvodního soudu pro Prahu 6 a Městského soudu v Praze ohledně povinnosti vedlejší účastnice zaplatit stěžovatelce úroky z jistiny ve výši 717 milionů Kč. Ve vztahu k jistině na rozdíl od nalézacího soudu odvolací soud zmatečnostní důvod neshledal, neboť nárok stěžovatelky na její zaplacení zanikl úhradou vedlejší účastnicí, čímž se stala materiální nevykonatelnost exekučního titulu v této části bezpředmětnou. O náhradě nákladů původního řízení mělo být podle odvolacího soudu rozhodnuto v novém rozhodnutí o (v části zrušené) věci samé.

II. Argumentace stěžovatelky

9. Poté, co stěžovatelka v „Informaci k podané ústavní stížnosti“ vysvětlila situaci ve zmatečnostním řízení, podotkla, že nákladové výroky napadeného usnesení nebyly a z podstaty věci ani nemohly být předmětem dotčených žalob pro zmatečnost. Podle stěžovatelky však i těmito výroky byla porušena její ústavně zaručená práva.

10. U Ústavním soudem již zrušeného výroku IV napadeného usnesení se stěžovatelka vymezuje proti citovanému usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 3527/2022, proti kterému hodlá brojit novou ústavní stížností (pozn. Ústavního soudu: stěžovatelka ji posléze podala a je aktuálně řešena pod sp. zn. III. ÚS 1375/23).

11. V případě výroků II a III napadeného usnesení stěžovatelka tvrdí, že jimi dovolací soud popřel judikaturu svou i Ústavního soudu a považuje je tak za odporující zásadě předvídatelnosti soudního rozhodování. Konkrétně odkazuje na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. 8. 2015 sp. zn. 26 Cdo 4287/2014 a především nález Ústavního soudu ze dne 18. 1. 2022 sp. zn. III. ÚS 2856/21. V něm byl vysloven právní názor, že pokud vydá obecný soud materiálně nevykonatelné rozhodnutí, kvůli čemuž je (následně) exekuční řízení zastaveno, měl by exekuční soud v takovém případě výslovně zvažovat,

zda nejsou dány podmínky pro aplikaci § 150 o. s. ř. (možnost nepřiznání náhrady nákladů řízení podle úspěchu ve věci). Podle stěžovatelky se měl daný právní názor promítnout v přezkoumávané věci tak, že Nejvyšší soud byl povinen přiznat náklady řízení jí jako oprávněné, v opačném případě totiž byl jen prohlubován stav, kdy jí nebyla poskytována efektivní soudní ochrana.

III. Splnění podmínek řízení

12. Posouzení přípustnosti ústavní stížnosti (*a contrario* § 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu) je ovlivněno výše popsány skutečnostmi, ke kterým došlo od započetí řízení před Ústavním soudem. Z „Informace k podané ústavní stížnosti“ sice implicitně plyne, že stěžovatelka nadále vyžaduje zásah Ústavního soudu pouze proti výrokům II a III napadeného usnesení, tento dokument nicméně neobsahuje návrh na změnu petitu, ani stěžovatelka formálně nevzala příslušné části původní ústavní stížnosti zpět. Ústavní soud se tudíž z důvodu procesní jistoty raději vypořádá s celým rozsahem původní ústavní stížnosti.

13. Výrok I napadeného usnesení Ústavní soud není oprávněn přezkoumat. Nejvyšší soud jím změnil předchozí rozhodnutí nalézacího a odvolacího soudu a zastavil exekuci pro nevykonatelnost exekučního titulu. Ten byl ovšem v části, o kterou v řízení o zastavení exekuce šlo (úroky z jistiny), zrušen v následném řízení pro zmatečnost. I pokud by tedy Ústavní soud výrok I usnesení dovolacího soudu zrušil, neměl by o čem Nejvyšší soud rozhodovat, neboť sporný exekuční titul již neexistuje. V této části proto byla ústavní stížnost odmítnuta pro nepříslušnost podle § 43 odst. 1 písm. d) zákona o Ústavním soudu.

14. Obdobně není Ústavní soud příslušný ani k přezkumu výroku IV, protože jej již zrušil nálezem sp. zn. I. ÚS 2434/21 a není ani teoreticky s to tento výrok zrušit znovu. I v této části tak byla ústavní stížnost odmítnuta podle § 43 odst. 1 písm. d) zákona o Ústavním soudu.

15. Vůči výrokům II a III naopak Ústavní soud shledal ústavní stížnost přípustnou. Městský soud v Praze v usnesení č. j. 30 Co 401/2022-805 (o zmatečnostní žalobě) sice nařídil, že o náhradě nákladů původního řízení bude rozhodnuto v novém rozhodnutí o (části zrušené) věci samé. Z gramatického výkladu této věty i kontextu je nicméně očividné, že daný závěr lze aplikovat pouze na původní řízení zakončené vydáním nyní zrušeného exekučního titulu, nikoliv na navazující proběhlé řízení o zastavení exekuce. Výroky II a III napadeného usnesení, dotýkající se nákladů tohoto řízení, tak již nemohou být žádným způsobem změněny (nahrazeny) a Ústavní soud je oprávněn je přezkoumat. Ústavní stížnost zároveň byla podána včas (§ 72 odst. 3 zákona o Ústavním soudu) a splňuje také ostatní zákonné náležitosti [§ 30 odst. 1, § 72 odst. 1 písm. a) zákona o Ústavním soudu].

IV. Průběh řízení před Ústavním soudem

16. Ústavní soud si nejprve vyžádal spis Obvodního soudu pro Prahu 6 pod sp. zn. 34 EXE 384/2019, po obdržení „Informace k podané ústavní stížnosti“ a vyjasnění procesní situace v řízení následně vyzval k vyjádření k ústavní stížnosti účastníci řízení a vedlejší účastníci.

17. Nejvyšší soud v části vyjádření týkající se nákladových výroků odkázal na příslušné části odůvodnění napadeného usnesení a bez bližších podrobností dodal, že použití § 150 o. s. ř. nezvažoval.

18. Vyjádření vedlejší účastnice předně argumentuje, že poukazovaný nález sp. zn. III. ÚS 2856/21 není relevantní, neboť se týkal dvou soukromoprávních subjektů – v aktuální věci se ale stěžovatelka pokouší nepřípustně dovolávat pochybení své vlastní instituce. Zároveň vedlejší účastnice zdůrazňuje, že ve skutečnosti pochybení zavinila sama stěžovatelka. Ta totiž podala v roce 2014 žalobu o zaplacení částky 2 miliard Kč s příslušenstvím proti vedlejší účastnici (AKRO investiční společnost, a.s.), nikoliv proti podílovým fondům, jejichž majetek vedlejší účastnice obhospodařovala. Rozhodnutí (exekuční titul) vydané obecnými soudy tak zcela odpovídalo návrhu stěžovatelky. Jestliže se pak stěžovatelka rozhodla vést exekuci proti majetku podílových fondů, ačkoliv disponovala exekučním titulem pouze proti vedlejší účastnici, postupovala neoprávněně a zastavení exekuce lze přičítat jen jí, čemuž správně odpovídaly rovněž výroky usnesení dovolacího soudu o nákladech řízení.

19. Vyjádření účastníka a vedlejší účastnice Ústavní soud zaslal stěžovatelce k replice. Ve vztahu k vyjádření Nejvyššího soudu stěžovatelka nesouhlasí s jeho tvrzením, že nákladové výroky byly dostatečně odůvodněny. Nález sp. zn. III. ÚS 2856/21 požaduje výslovnou úvahu exekučního soudu o aplikaci § 150 o. s. ř. Dovolací soud však toto neučinil a rezignoval proto na náležité odůvodnění svého rozhodnutí. Nevysvětlil ani, z jakého důvodu postupoval odlišně od závazné judikatury. Stěžovatelka odmítá rovněž argumentaci vedlejší účastnice, že se jako organizační složka státu nemůže dovolávat pochybení vlastní instituce. V původním sporu totiž vystupovala v rovném postavení s vedlejší účastnicí a je tak podle rozhodovací praxe Ústavního soudu nositelem základních práv a svobod. Za materiální nevykonatelnost exekučního titulu nese odpovědnost pouze soudní soustava, v žádném případě ne stěžovatelka. Ta postupovala po 23 let sporu v souladu s hmotným právem, byla vždy úspěšná, aby nakonec překvapivým a ústavně nesouladným rozhodnutím Nejvyššího soudu o materiální nevykonatelnosti exekučního titulu došlo k jejímu „trestání“. Není logické jí jako oprávněně přisuzovat procesní zavinění na zastavení exekuce.

V. Vlastní hodnocení Ústavního soudu

20. Po důkladném seznámení se s obsahem ústavní stížnosti, vyžádaného spisového materiálu, napadeného rozhodnutí, vyjádření účastníka řízení, vedlejší účastnice a repliky stěžovatelky došel Ústavní soud k závěru, že v posuzovaném případě nedošlo k porušení základních práv stěžovatelky a ústavní stížnost není důvodná.

21. Ústavní soud se ve své rozhodovací praxi opakovaně zabýval problematikou nákladů řízení, přičemž se k ní obecně staví zdrženlivě a podrobuje ji toliko omezenému ústavněprávnímu přezkumu. Ačkoli totiž i rozhodnutí o nákladech řízení může mít citelný dopad do majetkové sféry účastníků řízení, samotný spor o nákladech řízení většinou nedosahuje intenzity způsobit porušení jejich základní práva a svobody. Na druhou stranu však Ústavní soud zdůrazňuje, že i rozhodování o nákladech soudního řízení tvoří integrální součást soudního řízení jako celku, a i na něj proto dopadají základní zásady spravedlivého procesu, mezi které tradičně náleží i zákaz svévolného rozhodování či ochrana legitimního očekávání účastníků a předvídatelnost soudních rozhodnutí (za všechny nálezy ze dne 24. 2. 2021 sp. zn. I. ÚS 2890/20). Krátce vyjádřeno, výrok o náhradě nákladů řízení musí odpovídat průběhu a výsledku řízení. Ve vztahu

k zásadě úspěchu ve věci, která je hlavním principem ovládajícím rozhodování o nákladech civilního řízení, pak Ústavní soud konstantně připomíná, že poměřovat úspěch a neúspěch ve věci nelze jen tím, jak bylo o konkrétním návrhu rozhodnuto, ale je třeba je posuzovat v širších souvislostech. Ani rozhodování o nákladech řízení tak nesmí být jen mechanickým posuzováním výsledku sporu bez komplexního zhodnocení rozhodnutí v meritu věci (viz náleze ze dne 14. 8. 2019 sp. zn. I. ÚS 613/18, bod 16).

22. Na těchto východiscích je založen též náleze sp. zn. III. ÚS 2856/21, o který se argumentace stěžovatelky opírá. Za obvyklých okolností povinnost k náhradě nákladů při zastavení exekuce vzniká straně, která zastavení způsobila. Avšak pokud je důvodem zastavení exekuce skutečnost, že exekuce byla zahájena na základě materiálně nevykonatelného rozhodnutí, musí soud v exekučním řízení výslovně zvažovat, zda v takovém případě nejsou dány podmínky pro aplikaci moderačního práva ve smyslu § 150 o. s. ř. Oprávněný v rámci exekučního řízení má totiž podle Ústavního soudu legitimní očekávání, že pravomocné rozhodnutí bude reálně vykonatelné. Porušení legitimního očekávání oprávněného spoléhajícího se na správný postup orgánů veřejné moci a na jejich řádná (tzn. i vykonatelná) rozhodnutí, nemůže být samo o sobě relativizováno ani tím, že eventuální nevykonatelné rozhodnutí může být v zákonem definovaných případech eliminováno (mimo jiné) žalobou pro zmatečnost. Zjednodušeně lze tedy shrnout, že podle Ústavního soudu selže-li stát v tom, že rozhodnutí soudů nejsou vykonatelná, nemůže z toho být automaticky pro účely rozhodování o náhradě nákladů povinného dovozováno zavinění na skončení exekučního řízení na straně oprávněného. Za takové situace má obecný soud možnost povinnému náhradu nákladů řízení nepřiznat.

23. Z podaného je patrné, že na okolnosti přezkoumávaného případu lze v podstatě beze zbytku aplikovat představené nosné důvody nálezu sp. zn. III. ÚS 2856/21. Zároveň zde ovšem existuje jedna podstatná odlišnost. Na rozdíl od vzpomínaného nálezu, kde oprávněnou (stěžovatelkou) byla fyzická osoba, nyní se jedná o ústřední orgán státní správy. Ministerstvo financí bezpochyby tvoří součást státní moci. Stejně tak jsou součástí soustavy státní moci obecné soudy. Fakticky se tedy stěžovatelka jako orgán státní moci dovolává ochrany před povinností hradit náklady exekučního řízení z důvodu pochybení jiného orgánu státní moci. Ústavní soud samozřejmě nepřehlédl, že stěžovatelka byla v řízení před obecnými soudy v rovném postavení s vedlejší účastnicí. Přesto podle Ústavního soudu stěžovatelkou zastávanou konstrukci připustit nelze, a to z důvodů obecných i konkrétních (praktických).

24. Ústavní soud nijak nezpochybňuje vlastní judikaturu, která stěžovatelku vystupující v soukromoprávních vztazích (tzv. stát jako korporace) považuje za nositelku základních práv, ostatně jinak by ani nebyla oprávněna podat tuto ústavní stížnost. I tak však státní orgán není „standardním“ subjektem práva, do jehož legitimního očekávání by mělo být nepřípustně zasazeno s tím, že soudní rozhodnutí vydané v jeho prospěch obecným soudem (jinou složkou státní moci) se nakonec ukáže být nevykonatelné. Je tomu tak proto, že všechny zásady právního státu slouží především k ochraně jednotlivce. Proto také Ústavní soud ve své judikatuře dochází k závěru, že stát jako subjekt *sui generis* při hodnotách, na nichž je založen, má vystupovat v pozici vzoru pro své občany, a to i tehdy, mělo-li by to být na úkor jeho úspěchu v soudní při (srov. např. náleze ze dne 28. 4. 2020 sp. zn. III. ÚS 450/20, bod 12).

25. Daný obecný rámec vynikne při jeho uplatnění v přezkoumávaném případě. Všichni účastníci sporu se shodují, že odpovědnost za vydaný materiálně nevykonatelný exekuční titul nenesou vedlejší účastnice. Za této konstelace není ani tak důležité, který státní orgán bude uznán odpovědným za nevykonatelné soudní rozhodnutí, ale jakou cestou by se mohla vedlejší účastnice domoci nákladů za marné exekuční řízení, které nezavinila. V případě vyhovění stěžovatelce by byl proces následující: Znovu by rozhodoval Nejvyšší soud, který by při (pravděpodobně) aplikaci § 150 o. s. ř. (pravděpodobně) nepřikl vedlejší účastnici (povinné) celou částku nákladů. Zbytek nároku by byla vedlejší účastnice nucena požadovat postupem podle zákona č. 82/1998 Sb. po Ministerstvu spravedlnosti v rámci řízení o odpovědnosti za škodu při výkonu veřejné moci [s odkazem na nezákonné rozhodnutí (exekuční titul) obecného soudu]. V případě zamítnutí ústavní stížnosti vedlejší účastnice žádné kroky činit nemusí. Není třeba podrobněji rozvádět, o kolik je druhá varianta k vedlejší účastnici jako subjektu ochrany základních práv vůči státu vstřícnější z hlediska vynaložení času i jiných zdrojů (analogicky srov. situaci v nález ze dne 19. 5. 2020 sp. zn. III. ÚS 124/20, bod 31). Navíc nelze přehlédnout, že pokračující sada nejméně dvou řízení by s sebou nesla významné dodatečné zatížení orgánů samotného státu. Jedinou faktickou „výhodou“ scénáře č. 1 by přitom bylo, že by náklady vedlejší účastnice nenesla v plné míře stěžovatelka, ale část by (pravděpodobně) připadla na Ministerstvo spravedlnosti. Podle Ústavního soudu lze ale stěžít považovat za hodnotu zasluhující si ústavněprávní ochranu rozlišování, ze které „kapsy téhož kabátu“ stát nahradí jím způsobenou škodu.

26. V odraze předchozích odstavců je patrné, že Ústavní soud musí přisvědčit námitce stěžovatelky o nedostatečnosti odůvodnění napadeného rozhodnutí Nejvyššího soudu. Ten totiž neměl odkázat u povinnosti stěžovatelky uhradit vedlejší účastnici náklady řízení toliko na (jím dovozený) neúspěch stěžovatelky v řízení, ale zabývat se případnou aplikací § 150 o. s. ř. K tomu viz náleze ze dne 15. 9. 2004 sp. zn. I. ÚS 350/04 či již výše citovaný náleze sp. zn. III. ÚS 2856/21, který však byl přijat až po napadeném rozhodnutí. Pochybení v odůvodnění dovolacího soudu nicméně nemělo žádný dopad na obsah samotných výroků II a III napadeného rozsudku, který ústavněprávně ob stojí (srov. shora). Kasační zásah Ústavního soudu by tudíž nijak situaci stěžovatelky ani vedlejší účastnice nezměnil, pouze by vyústil v prodloužení řízení a navýšení nákladů obou stran sporu. Z tohoto důvodu Ústavní soud přes nenaplnění požadavku na řádné odůvodnění výroků II a III napadeného rozsudku k jejich zrušení nepřistoupil, neboť by šlo jen o nepřípustný formalismus (shodně ve velmi podobné skutkové situaci srov. náleze ze dne 23. 11. 2010 sp. zn. III. ÚS 2984/09, bod 26).

27. Ústavní soud nepovažuje za potřebné, ani věcně, vypořádávat tvrzení vedlejší účastnice z vyjádření, že vydání nevykonatelného exekučního titulu zavinila sama stěžovatelka, protože v předchozím soudním řízení chybně označila žalovanou stranu. Jedná se totiž o námitku, která v přezkoumávaném řízení nebyla obecnými soudy řešena. Její uplatnění proto není před Ústavním soudem přípustné, neboť by byla porušena zásada subsidiarity ústavní stížnosti v materiálním smyslu (podrobněji náleze ze dne 2. 8. 2022 sp. zn. III. ÚS 377/20). Kromě toho by posouzení námítky vyžadovalo po zdejším soudu hodnocení skutkových otázek, což mu rovněž nepřísluší. V neposlední řadě je s ohledem na nosné důvody tohoto nález patrné, že i kdyby takové hodnocení provedeno bylo a „zavinění“ stěžovatelky se potvrdilo, na znění výroků II a III napadeného rozsudku by to nemělo žádný dopad, protože odpovědnost hradit náklady řízení by stále příslušela státu.

VI. Závěr

28. Ústavní soud shrnuje, že právní názor vyjádřený v nálezech sp. zn. III. ÚS 2856/21, aby při zastavení exekučního řízení z důvodu nevykonatelného exekučního titulu obecný soud u výpočtu nákladů řízení zvážil podmínky pro aplikaci § 150 o. s. ř., se neuplatní tehdy, pokud je jednou ze stran exekučního řízení orgán státní moci a za vydání nevykonatelného exekučního titulu není odpovědná druhá strana exekučního řízení (soukromá fyzická či právnická osoba).

29. Na základě výše uvedeného Ústavní soud ústavní stížnost proti výrokům II a III usnesení podle § 82 odst. 1 zákona o Ústavním soudu zamítl, ve vztahu k výrokům I a IV pak byla ústavní stížnost odmítnuta podle § 43 odst. 1 písm. d) zákona o Ústavním soudu.

Poučení: Proti nálezů Ústavního soudu se nelze odvolat.

V Brně dne 8. listopadu 2023

Pavel Šámal
předseda senátu